
MØTEREFERAT

Dato: 11.03.2013

Møtet innkalt av	Line Andersen	Referent	Line Andersen
Møtedato	07.02.2014	Møtetid	10.00-15.00
Møtested	Toftemo Turiststasjon	Møteleder	Kolbjørn Hoff

Deltakere	Kari Svendsgard, Dovre fjellstyre Tommy Sønsterud, Lesja fjellstyre Jan Erik Reiten, DNT Oslo og omegn Erland Løkken, Snøhetta villreinutvalg Sverre Løvaas, Bevar Dovrefjell gjennom istidene Marit Svanborg, Lesja kommune Martin Ekre Hjerkind, representant for reiselivsbedriftene på Dovrefjell Line Stabell Selvaag, Forsvarsbygg Hans Nørstebø, Grisungvatnet sameige Bernhard Svendsgard, Dovre kommune Trond Berger, Statskog Endre Amundgård, Jora beitelag Ole Morten Fossli, Forum for natur og friluftsliv i Oppland (vara) Trond Stensby, prosjektleder for regionalplanprosessen for Dovrefjell Ivar Lorentzen, Fylkesmannen i Oppland, landbruksavdelingen Kolbjørn Hoff, Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen Marit Vorkinn, Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen Line Andersen, Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen
Forfall	Bjørn Rangbru, Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø Brynjar Berge, Forum for natur og friluftsliv i Oppland

---

Sakslista for møtet var følgende:

1. Godkjenning av innkalling
2. Kort innledning om status for verneplanprosessen
3. Korte orienteringer om øvrige (plan)prosesser som berører skytefeltet
4. Einøvlingsdammen
5. Høringsinnspill til oppstartmeldingen
6. Ferdselsregime på vegene og overvåking av ferdsel sommeren 2014
7. Kunnskapsinnhenting i 2014
8. Presentasjon av arbeidet med ny landbruksutredning
9. Neste møte
10. Eventuelt

Velkomst med innledning om referansegruppas rolle

Kolbjørn Hoff ønsket velkommen til møtet og sa innledningsvis litt om referansegruppas rolle i verneplanprosessen. Referansegruppa er bredt sammensatt med utgangspunkt i at den skal representere berørte parter, ulike interesser og brukergrupper i området best mulig. Rollen til medlemmene i referansegruppa er å bidra med råd og innspill underveis i prosessen, bl.a. om kunnskapsgrunnlaget og videre om vurderinger av hvordan brukerinteressene påvirker verneverdiene og hvordan et vern vil påvirke brukerinteressene. Dette vil danne grunnlaget for utforming av verneforslaget med grenser og lokale tilpasninger i tilhørende verneforskrifter. Han understreket imidlertid at det ene og alene er Fylkesmannen som vil være ansvarlig for verneforslaget, men at bidraget fra referansegruppa er viktig for at verneforslaget blir best mulig tilpasset lokale forhold. I tillegg til dette er medlemmene i referansegruppa viktige som bindeledd mellom Fylkesmannen og folk lokalt.

Vi hadde en presentasjonsrunde før sakslista ble gjennomgått. Pkt. to på den utsendte lista gikk ut da det planlagte møtet i kontaktutvalget 6. februar måtte flyttes. Ny møtedato er fastsatt til 19. februar. Møtereferat vil bli sendt referansegruppa og lagt ut på nettsida for verneplanprosessen.

Sak 1. Godkjenning av innkalling

Innkallingen ble godkjent.

Sak 2. Kort innledning om status for verneplanprosessen

Line Andersen orienterte om status inkl. behandlingen av spørsmålet om Snøheimvegen i Stortinget før jul. Presentasjonen (to lysbilder) er vedlegg til referatet.

Hovedfokus i 2014 er å supplere kunnskapsgrunnlaget slik at det er tilstrekkelig for det videre arbeidet med et verneforslag. Stortinget behandlet spørsmålet om Snøheimvegen i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2014. (Det ble ikke gjort endringer i forslaget fra den rødgrønne regjeringen i [Prop 1 S \(2013-2014\) for Miljøverndepartementet, s. 243-245](#)). Endelig beslutning er utsatt til 2017 og ferdselsregimet skal videreføres slik det har vært i 2012 og 2013 med bruk av skyttelbuss og samtidig overvåking av og innhenting av kunnskap om trafikk og ferdselsutvikling. Stortinget stadfestet samtidig at øvrige veger skal tilbakeføres i tråd med naturrestaureringsplanen (jf. brev fra Miljøverndepartementet til Forsvarsdepartementet av 30. september 2005). Med dette er utgangspunktet for verneplanprosessen og mandatet til Fylkesmannen avklart og det er ikke behov for å gå tilbake til Miljøverndepartementet (jf. referat fra åpent møte 10. oktober 2013). Vurderingene rundt Snøheimvegen blir på bakgrunn av dette også en del av verneplanprosessen. Når det gjelder øvrige veger ser Fylkesmannen at dette spørsmålet er blant de viktigste temaene for mange og påpekte at det ville bli tema også seinere i møtet (sak 5 og 7).

Det ble presisert at rollen til kontaktutvalget kun er samordning av prosessene mht. informasjon, kunnskapsinnhenting og lignende, og at kontaktutvalget ikke har ansvaret for samordning av innholdet i planene.

- Bernhard Svendsgard tok opp at folk lokalt mener at konklusjonen som ble trukket i forrige runde om at alle vegene skulle tilbakeføres ikke var resultat av noen demokratisk prosess. Svendsgard og flere andre i møtet ba Fylkesmannen om ikke å avskjære diskusjonen om å beholde veger helt.
- Fylkesmannen påpekte at vi må forholde oss til vedtaket om at øvrige veger skal bort, men at det legges opp til at betydningen av vegstrekninger kan komme fram gjennom de nye fagutredningene vi skal ha på plass i 2014. Dersom det kommer fram at enkelte vegstrekninger har stor betydning for brukerinteresser og samtidig at det vil være av liten betydning for verneverdiene om de består, er Fylkesmannen åpen for å ta med dette i en helhetsvurdering når verneforslaget skal utarbeides. Det er ikke gjort klart hvorvidt og ev. hvordan spørsmålet om Snøheimvegen skal tilbake til Stortinget. Verneplanen skal sluttbehandles av regjeringen.

Sak 3. Korte orienteringer om øvrige (plan)prosesser som berører skytefeltet

Regional plan for Dovrefjellområdet

Trond Stensby gjennomgikk utgangspunktet og status for arbeidet med rullering av regional plan for Dovrefjellområdet. Presentasjonen er vedlegg til referatet.

Det er planlagt møter med kommunene på dagtid med åpne kveldsmøter samme dag i samme kommune. Møtedatoer for henholdsvis Dovre og Lesja kommuner er 20. februar og 27. mars. Det ble framsatt ønske om at Fylkesmannen også deltar på disse møtene. Fylkesmannen tar sikte på dette.

Temaer som ble diskutert ifm. innlegget:

- Etter det opprinnelige oppdraget skulle regional plan være ferdig i 2013. Uenigheter om plangrensa har forsinka prosessen. Etter ny framdriftsplan skal planen sendes på høring og sluttbehandles 1. halvår 2015 (*“Høyring 2. halvår 2014” i vedlagte presentasjon er en feil; planen skal på høring 1. halvår 2015*). Planen skal bl.a. fastsette nasjonalt villreinområde. Utenfor kommer buffersoner og bygdenære områder. Planen skal fastsette retningslinjer for arealbruken.
- Det ble stilt spørsmål om forholdet mellom regional plan og verneplanen. Regional plan vil være en politisk arena der det er mulig å fremme et annet syn enn det verneplanen vil representere. Dersom regionalplan strider mot nasjonale interesser på Fylkesmannens ansvarsområde, kan Fylkesmannen kreve at planen bringes inn til departementet for avgjørelse. I praksis vil dette si at dersom regionalplanen legger opp til en annen arealbruk enn det som nå ligger som premisser for verneplanarbeidet, vil saken kunne bli sendt til departementet for avgjørelse. Det er da mulig at departementet vil avvente verneplanprosessen før de tar en avgjørelse for regionalplanen. I så fall vil avklaringen av skytefeltet forsinke plangodkjenningen av hele planområdet. Et alternativ vil være å fastsette grensen for nasjonalt villreinområde i regionalplanen, men ellers vise området som under planlegging for verneformål.
- Det ble kommentert at framdriftsplanen for regionalplanprosessen er stram. Trond Stensby svarte at det haster fordi planen allerede er forsinka og at så lenge den ikke er ferdig, representerer den en propp for kommunal planlegging i alle kommunene den omfatter (10 kommuner i fire fylker).
- Forholdet mellom regionalplan og verneplanen er tema for det kommende kontaktutvalgsmøtet. Fylkesmannen vil i dette møtet foreslå at spørsmålet om forholdet mellom planene løftes opp til Miljøverndepartementet for en avklaring nå. Formålet med dette er bl.a. å unngå ytterligere forsinkelser for regionalplanen.
- Bernhard Svendsgard tok opp at mye av grunnlaget for verneplanprosessen er hensynet til villreinen og at verneplanarbeidet derfor burde tatt utgangspunkt i et mye større område. Det er likevel ikke aktuelt å ha en prosess for allerede vernede områder. Fylkesmannen påpekte at verneplanprosessen i praksis også vil medføre en revisjon av verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Ev. nytt nasjonalparkareal må inngå i eksisterende nasjonalpark og det må være felles bestemmelser for hele området. Det betyr at vi må samordne arbeidet tett med nasjonalparkstyret og forvalterne. Også når det gjelder kunnskapsinnhenting vil vi se på den funksjon skytefeltet har for et større område. Dette gjelder bl.a. i forhold til villrien og i forhold til reiselivet. Svendsgard kommenterte at det er viktig for kommunene å se framtidig forvaltning av skytefeltet i sammenheng med arealene rundt.

Kommunedelplan for skytefeltet

Bernhard Svendsgard orienterte kort. Arbeidet har ikke kommet langt. Et konsulentfirma har fått i oppdrag med å lage et planprogram, og dette er tenkt sendt ut på høring i løpet av våren 2014. Det foreligger en «veiledende kommunedelplan» fra 2003 som fulgte de andre prosessene parallelt da. Den er utgangspunkt for den nye kommunedelplanen. Kommunene skal sende planprogrammet på høring i løpet av våren. Kommunene kan ikke ferdigstille kommunedelplanen før verneplanen, men har valgt å starte opp nå for å få et parallelt løp. Når det gjelder kunnskapsinnhenting, er det aktuelt å ta utgangspunkt i landbruks- og reiselivsutredningene som gjøres nå gjennom verneplanprosessen og deretter vurdere behov for ev. andre utredninger. Eksisterende tettstedsplan for Hjerkinns skal rulleres som en del av kommuneplanens arealdel.

- Det var enighet om at det bør utarbeides en enkel informasjon om alle planprosessene samlet, som kan distribueres f.eks. til alle husstander. Erlend Løkken foreslo å henge dette på nyhetsbrevet fra Forsvarsbygg som de sender til alle husstander hvert år.

Revisjon av forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell

Line Andersen orienterte kort. Dovrefjell nasjonalparkstyre har vedtatt at forvaltningsplanen for verneområdene skal revideres. Det er ikke sendt ut melding om oppstart av forvaltningsplanprosess ennå, men planleggingen har så vidt begynt. Carl Bjurstedt er ansatt som nasjonalparkforvalter og vil jobbe spesielt med dette for nasjonalparkstyret. Bjurstedt vil være på plass for fullt fra 1. april (i tillegg til Lars Børve), men har allerede hatt et møte med Miljødirektoratet om forvaltningsplanarbeidet.

- Naturmangfoldloven krever at et utkast til forvaltningsplan følger verneforslaget på høring. Arbeidet med et slikt utkast for skytefeltet må samordnes tett med revisjonen av forvaltningsplanen for eksisterende verneområder.

Naturrestaureringen i skytefeltet

Line Stabell Selvaag orienterte. Presentasjonen er vedlegg til referatet.

Det meste av vegnettet skal etter prosjektplanen fjernes i 2019 og 2020 (kostnadene øker betraktelig). Miljøovervåkingen (forurensning og fugleregistreringer) vil fortsette framover.

- Det ble stilt spørsmål om det vil være samme restriksjoner i skytefeltet sommeren 2014 som tidligere ut fra sikkerhetshensyn. Svaret er at det vil være restriksjoner ut fra hensyn til sikkerhet bare når det foregår rydding i feltet. Ryddeplan vil komme i mai. Det er nå en overgang hvor ferdselsregimet i større grad må begrunnes ut fra hensynet til villreinen.

Sak 4. Einøvlingdammen

Trond Berger innledet. Det ble vist et flyfoto som legges ved referatet.

Einøvlingdammen er bygd ca. 1970 og kjøresporet som går dit er lagt uavhengig av Forsvarets aktiviteter i skytefeltet. Statskog overtok ansvaret for dammen etter at gruva ble lagt ned. Dammen er kategorisert i fareklasse 1, noe som medfører krav om jevnlig tilsyn og et oppfølgingsprogram (tilsyn 1-2 ganger årlig, samt hovedtilsyn hvert 5. år).

Statskog var i kontakt med fjellstyrene da de overtok ansvaret for dammen på 90-tallet. Da var det et klart ønske om å beholde den. Nå er det nylig gjennomført et nytt hovedtilsyn (2013) der det er påpekt at dammen ikke har noen funksjon og at et alternativ til jevnlig tilsyn og vedlikehold er å fjerne den. Samtidig er det vedtatt å fjerne kjørespor/veger slik at atkomsten vil bli vanskeligjort.

Einøvlingdammen er i utgangspunktet et naturlig vann som er demt opp 1 ½ - 2 meter. Konturene av det opprinnelige vannet kan sees på flyfotoet. Det er aktuelt å stikke hull på dammen og la det overflødig vannet renne ut. Statskog er også åpen for å fjerne demningen helt, men vil ikke kunne dekke alle kostnader selv. Statskog har vært i kontakt med Forsvarsbygg om saken. Dammen har ligget i målområdet for skyteøvelser, og ideelt sett bør massene fjernes med fjernstyrte anleggsmaskiner pga. fare for udetonerte eksplosiver.. Det er imidlertid mulig at terrenget er for bratt til det.

Kommentarer i møtet:

- Kari Svendsgard formidlet at dette var helt nytt for fjellstyret. De må få tid til å vurdere saken. Fjellstyret har en bu ved vannet som for det meste brukes som oppsynsbu, men leies ut deler av året, primært om høsten ifm. jakt. Det er tre andre buer ved vannet som er i privat eie.
- Det er lite aktivt fiske i vannet nå og det er overbefolket med røye.
- Bruken av kjøresporet har vært regulert av motorferdselloven (motorferdsel i utmark).
- Møteleder kommenterte at ingen forlanger noe endelig svar nå i møtet. Saken har både en brukerside og en kostnadsside. Endelig beslutning må tas i nærmere dialog med partene som er direkte berørt. Statskog ser for seg at saken bør avgjøres innenfor en fem-års periode.

Sak 5. Høringsinnspill til oppstartmeldingen

Line Andersen orienterte. Presentasjonen er vedlegg til referatet.

Fylkesmannen har mottatt 24 innspill før fristen og ett innspill i etterkant. Ingen fra reiselivet, verken bedrifter eller organisasjoner, har sendt innspill. Fylkesmannen har åpnet for at Martin Hjerkind kan sende inn et innspill på vegne av reiselivsbedriftene på Dovrefjell i etterkant. Det er laget en oppsummering av innspillene som vil følge et verneforslag på høring. Alle innspillene vil i tillegg bli lagt ved samlet når Fylkesmannen seinere skal sende verneforslaget videre til Miljødirektoratet.

Hovedtemaer som ble tatt opp i høringsinnspillene ble gjennomgått i møtet.

Forventninger til prosessen, hensynet til beitenæringa og forholdet til vegene

Disse temaene henger sammen og ble kommentert spesielt.

Mange som har sendt inn høringsinnspill mener at det er svært viktig å ta hensyn til beiteretten i området jf. fjelloven § 2, og påpeker at det innebærer at veger må bevares. Samtidig har mange av de samme formidlet forventninger om at verneplanprosessen blir gjennomført på en slik måte at alle berørte parter har reell innvirkningskraft på resultatet.

Utgangspunktet for verneplanprosessen når det gjelder øvrige veger (utenom Snøheimvegen) er imidlertid at de skal fjernes. Naturrestaureringsplanen og Stortingets vedtak i 2013 er en del av dagens status. Fylkesmannen har derfor vurdert det slik at betydningen av at veger fjernes må inn som en del av de nye status-/fagrapportene som bestilles nå. Dette gjelder bl.a. for landbruk og reiseliv. Det som kommer fram gjennom fagutredningene er grunnlaget for den videre prosessen. Fylkesmannen viste videre til det som ble sagt tidligere i møtet om dette (sak 2).

Flere i møtet satte pris på at Fylkesmannen på denne måten har satt døra på gløtt for å vurdere enkelte vegstrekninger på nytt gjennom verneplanprosessen.

Øvrige punkter og temaer som ble kommentert/diskutert spesielt:

- Spørsmål om hvordan moskus vil bli vurdert i verneplanprosessen ble tatt opp. Det er Fylkesmannen i Sør-Trøndelag som forvalter moskusstammen. Men det ble påpekt at moskusen bidrar til mye ferdsel i skytefeltet. Det kan videre være behov for en kvalifisert vurdering av i hvilken grad den påvirker villreinen direkte. Erland Løkken påpekte at både kommunen og fjellstyrene har etterspurt en sterkere forvaltning over flere år. Nåværende forvaltningsplan er fra 2006 og bør revideres. Flere mente at dette bør følges opp gjennom verneplanarbeidet.
- Forsvaret har formidlet gjennom innspillet fra Forsvarsbygg at de fortsatt ønsker å kunne bruke skytefeltet i noen grad til overlevelsestrening vinterstid, samt til lavtflyging. Erland Løkken kommenterte at øvelsene til Forsvaret (Heimevernet) genererer arbeidsplasser og penger til kommunen. Fylkesmannen påpekte imidlertid at det ikke er nasjonal politikk å ha slike øvelser i verneområder. Bernhard Svendsgard fra Dovre kommune viste til at dagens øvingsaktivitet i regi av Heimevernskolen er begrenset til 1-2 skiturer i året, og at kommunene prøver å tilrettelegge for dette i andre områder (Hjerkinnhøa).
- Flere har meldt sin interesse for å overta setrene i Vesllie. Det ble påpekt at her blir fjellova også gjeldende, slik at fjellstyret må godkjenne bruken av setrene før evt. avhending.

Sak 6. Ferdelsesregime på vegene og overvåking av ferdsel sommeren 2014

Marit Vorkinn orienterte. Presentasjonen er vedlegg til referatet. (Gruppearbeidet ble ikke gjennomført pga. tidsmangel.)

Hovedfokus i 2014 vil være å kartlegge omfanget av ferdselen på vegene. Fjorårets regler vil i hovedsak videreføres. Fylkesmannen legger opp til et helhetlig informasjonsopplegg i samarbeid med Villreinsenteret, som nå har tatt på seg ansvaret for drift av skyttelbussen. DNTs bruk av Snøheimvegen for transport til Snøheim vil bli diskutert på et eget møte.

Følgende ble kommentert spesielt:

- På spørsmål om bommen ved vaktbua skal stå oppe når det ikke er vakt der, ble det opplyst om at Villreinsenteret/Forsvarsbygg vurderer å bytte bommen. Det er innhentet pristilbud på automatbom som kan åpnes ved hjelp av mobiltelefoner som har tilgang til dette.
- Det ble uttrykt skepsis til at det er mulig å hindre bruk av sykkel på vegene. Det er likevel informasjon og frivillige ordninger som må prøves ut i første omgang jf. oppdraget som er gitt. Dersom det viser seg at det er behov for å innføre tiltak, er reguleringsplan det som er mest aktuelt.
- Reiselivet liker ikke at skytefeltet skal være et område som en ikke skal ferdes i og mener at et ev. ferdselsforbud er i strid med friluftsløven og allemannsretten.

Sak 7. Kunnskapsinnhenting i 2014

Line Andersen orienterte. Presentasjonen er vedlegg til referatet.

Landbruksutredningen

Beitebrukerne vil bli invitert til et møte for gjennomgang av utkast til rapport før arbeidet slutføres. *(Seinere i møtet ble framdriftsplanen for denne utredningen endret slik at et slikt møte vil bli gjennomført først ut på høsten 2014.)*

Reiselivsutredningen

Fylkesmannen har lagt opp et løp der alle aktuelle aktører innen reiselivet på Dovrefjell blir involvert, både i forkant før oppdraget er satt ut til ekstern utreder og før rapporten skal slutføres.

Det var ingen spesielle kommentarer eller innspill til planen for kunnskapsinnhenting i 2014 i møtet.

Sak 8. Presentasjon av arbeidet med ny landbruksutredning

Ivar Lorentzen gikk gjennom det som er innhentet så langt til landbruksutredningen og fikk tilbakemeldinger og innspill fra referansegruppa underveis. Dette tar han med seg videre i arbeidet med utredningen. Presentasjonen er vedlegg til referatet.

Følgende ble kommentert spesielt:

- Setrene i Vesllie: Første ble etablert i 1872. Dovre fjellstyre sitter på all historisk dokumentasjon. Setrene ble kjøpt ut av Forsvaret og nedlagt.
- Det finnes mye historikk i gards- og bygdebøker.
- Det var stort tap til rovdyr i 2012 og fellingsaksjon på jerv. Vegene er viktige for å gjennomføre slike fellingsaksjoner.
- Radiobjeller: Kan gi en god pekepinn på hvordan dyra fordeler seg geografisk i utredningsområdet, men ikke nødvendigvis et representativt bilde av dyretetthet. Flere påpekte imidlertid at 2013 var et spesielt år fordi dyra trakk veldig tidlig ned igjen. Data fra 2013 er derfor ikke egnet for å se på hvordan beitedyra bruker arealene. Det har ikke vært tilsvarende bruk av radiobjeller tidligere. I 2014 vil det trolig være flere dyr med bjeller. Det ble derfor konkludert med at ferdigstilling av landbruksutredningen utsettes for å få med data fra 2014-sesongen.
- Det er nødvendig med intensivt tilsyn fordi beiteområdene ligger innenfor rovdyrprioritert område for jerv. Beitelaget leier også inn ekstern hjelp til dette.
- Tilsynsbuer: Lesja fjellstyre har nylig fått bruksrett til Maribu og skal på sikt overta bua. Jora beitelag og Dovre fjellstyre har gjennom dette også fått betinget bruksrett til Maribu. I tillegg har noen av beitelagets medlemmer hytter ved Grisungen og disse hyttene brukes også ifm. utøvelse av tilsyn av beitedyr. Svånålægeret og Rollstadsetra har ikke vært i bruk i nyere tid, da det mangler avklaringer og vedtak omkring dette.
- Bruk av vegene: Beitelaget er godt drevet og har en detaljert tilsynsplan, men det er likevel vanskelig å få oversikt over hvilke vegstrekninger som brukes. Noen fører kjørebøker, men ikke alle. Beitelaget har disponert 15 nøkler til bommen i 2013. Ved sanking bruker beitelaget bl.a. samlekevea ved Rollstadsetra/Vesllie. Dyra kjøres ned med lastebiler derfra.
- Reindølen beitelag har noe streifbeite inn i utredningsområdet, noen få har radiobjeller.
- Beiteprosjektet med storfe: Ivar Lorentzen har fått rapporter fra Mattilsynet. Det er funnet noen få metallfragmenter i vommene, men ingen skader. Det kan være aktuelt at beitedyr også en

periode framover går med magnet i magen for å uskadeliggjøre ev. metallfragmenter. Rapporten fra Dovre fjellstyre er ikke ferdig.

- Det ble vist til at en del av verneverdiene avhenger av aktiv beitebruk. Gjennomgang av vegetasjon og rødlistearter som er i området pga. beitebruken hører hjemme i fagrapport på botanikk.
- Det ble nevnt at det aldri er påvist noen konflikt mellom sauebeite og villrein. Nye data og vurderinger av beitegrunnet for villrein (og moskus) er på vei fra NINA (Olav Strand). Ny kartlegging av vegetasjonen er gjennomført etter Horisont Snøhetta. Dette er viktig å få med i vår kunnskapsbase for verneplanarbeidet. Det ble stilt spørsmål om det var mulig å øke bestanden av villrein i østlige deler av Snøhetta villreinområde.
- Det ble stilt spørsmål om vi gjennom verneplanprosessen vil vurdere hvilke konsekvenser en eventuell sterk økning i antall beitedyr vil kunne ha for jerven. Det ble i denne sammenhengen vist til at jerven er en del av verneformålet for nasjonalparken. Selv om rovdyra er en naturlig del av høyfjellsøkosystemet, forvaltes de i Norge uavhengig av verneområdeforvaltningen. I alle verneområder er det dessuten tillatt med beiting. Fylkesmannen kjenner ikke til at en har gått inn og regulert beitebruken i noe verneområde. (Har tidligere vært en bestemmelse i standardforskriften i tilfelle overbeite, men den er tatt bort.) Tommy Sønsterud påpekte at beitebruken dessuten reguleres av fjelloven.

Sak 9. Neste møte

Fylkesmannen innkaller til neste møte i referansegruppa når fagrapportene er på plass, m.a.o. mot slutten av 2014 eller eventuelt tidlig i 2015. Tema for neste møte vil bl.a. være aktuelle alternativer til et verneforslag og vurdering av konsekvenser.

Alle som har spørsmål eller andre saker å ta opp i forbindelse med verneplanprosessen er for øvrig velkomne til å ta kontakt med Fylkesmannen når som helst!

Kontaktpersoner:

Line Andersen, tlf. 61 26 60 71, e-post: fmoplan@fylkesmannen.no

Marit Vorkinn, tlf. 61 26 62 43, e-post: fmopmvo@fylkesmannen.no

Kolbjørn Hoff, tlf. 61 26 60 58, e-post: fmopkh@fylkesmannen.no

Ivar Lorentzen, tlf. 61 21 54 87, e-post: fmopilz@fylkesmannen.no (landbruksutredningen)

Sak 10. Eventuelt

Felles befarings sommeren 2014

På bakgrunn av innspill fra flere i referansegruppa ble det bestemt at vi legger opp til en felles befarings i skytefeltet allerede til sommeren. Tidlig i august ble nevnt som mest aktuelt tidspunkt, samt at det er viktig å ta hensyn til ryddinga. Ivar Lorentzen synes det ville være nyttig å være med på befaringsen for arbeidet med landbruksutredningen, alternativt kan han bli med beitelaget inn i området på annet tidspunkt.

Spørsmål om varigheten av en verneplan

Det ble helt avslutningsvis stilt spørsmål om en verneplanprosess rulleres. Svaret på dette er at en verneplanprosess munner ut i et forslag som sluttbehandles av Kongen i statsråd. Vedtaket om grenser og tilhørende forskrifter er endelig og forvaltningen av verneområder skal være langsiktig (200 års-perspektiv). Den videre forvaltningen av verneområdene utdypes i en forvaltningsplan. Denne rulleres med jevne mellomrom. Forskrifter kan justeres over tid, men det skal mye til for at grenser justeres.

Husk nettsida for verneplanprosessen: www.fylkesmannen.no/hjerkin

Vedlegg til referatet

Powerpoint-presentasjoner, samt flyfoto som ble vist